PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Nyt museon toiminta kehittyy uudelle tasolle.
JOHTAJA PETRI AALTONEN, ITELLA POSTI

10.09.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.35
ja laskee kello 19.57
Oulussa kello 6.24
ja laskee kello 20.04
Utsjoella kello 6.04
ja laskee kello 20.12

Päivän sana

10.9. Makealta maistuvat panettelijan puheet, ne painuvat syvälle sisimpään. Kielen varassa on elämä ja kuolema – niin kuin kieltä vaalit, niin korjaat hedelmää. Sananl. 18:8, 21
11.9. Samoin kieli on pieni jäsen, mutta se voi kerskua suurilla asioilla. Pieni tuli sytyttää palamaan suuren metsän! Jaak. 3:5

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Kalevi, Kaleva
Huomenna torstaina: Santeri, Aleksanteri, Santtu, Aleksandra, Sandra, Ali, Ale

Mietelause

Esimerkki on paras tapa oppia,
Uppo-Nalle ajatteli,
asetti yömyssyn päähänsä,
veti peiton korvilleen ja uinahti.
Elina Karjalainen

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

Postimuseo avautui Tampereella entistä ehompana

Viestinviejät-näyttelyssä luodaan katsaus postin kulkuun 1600-luvulta sotavuosien kautta nykypäivään. Vaihtuvassa näyttelyssä kurkistetaan Tom of Finlandin kirjeisiin.

POSTIMUSEO

Joulupostin esilajittelua Helsingissä vuonna 1949. Nykyään joulu taitaakin olla monelle ainoa aika vuodesta, jolloin lähetetään perinteisiä postikortteja tai jopa kirjeitä.

KATJA LAMMINEN

Naiset saivat töitä 1890-luvulla maalaiskirjeenkantajina. Useimmilla reiteillä postia kannettiin yhdestä kolmeen kertaa viikossa.

TAMPERE (MT)
Postimuseo pakkasi kortit ja merkit mukaansa ja muutti Helsingin Postitalosta Tampereen museokeskus Vapriikkiin.

Samalla museon omistus vaihtui säätiöpohjaiseksi. Sen ansiosta museo voi muun muassa hakea projektirahoitusta kattaakseen vuotuiset noin 1,2 miljoonan euron kulunsa.

”Järjestely vaikuttaa todella upealta. Nyt museon toiminta kehittyy uudelle tasolle”, iloitsi johtaja **Petri Aaltonen** Itella Postista lehdistötilaisuudessa perjantaina.

Myös kävijämäärän odotetaan kasvavan reilusti Helsingin vuosista.

Posti arvokkaampi kuin ihmishenki
Postimuseon pysyvä näyttely Viestinviejät on uudistettu liki kokonaan. Helsingistä näytille tuotiin vanhat suosikit: puhuva Ahto-Kustaa-postihevonen ja ensimmäinen postiauto Adler vuodelta 1911.

Näyttely alkaa 1600-luvulta, jolloin Ahvenanmeren ylittävä postireitti Turusta Tukholmaan oli Euroopan vaarallisimpia. Postia kuljettivat talonpojat, jotka kaupittelivat elintarvikkeita, polttopuuta ja heinää.

Ahtojäiden aikaan matkanteko oli hidasta ja vaarallista. Talvella 1710–1711 eckeröläiset menettivät reitille 17 miestä.

Arvoposti pakattiin kelluviin tynnyreihin, jotta se säilyisi, vaikka henki lähtisi. 1830-luvulta alkaen höyrylaivat helpottivat postinkulkua.

Myöskään kylillä liikuskelu ei liene ollut täysin turvallista 1800-luvun lopussa, sillä postelijoonit kantoivat mukanaan asetta.

Harva kirjoittaa enää kirjeitä
Postimuseossa kävijä voi kuunnella koskettavia kirjeitä sodan ajalta ja tutustua paketteihin, joita sukulaiset lähettivät rintamalle.

Muistoissaan voi palata vaikka 1980-luvulle, jolloin lähetettiin paljon äänikirjeitä. Silloin myös postimyynti yleistyi.

Näytillä on tietysti postimerkkikokoelmia sekä karttaesitys liikenteen ja postitoimipaikkojen muutoksesta. 1970-luvulla postiverkosto oli tiheimmillään. Sen jälkeen tietotekniikka on korvannut postipalveluita.

Euroopassa kirjepostin määrä on puolittunut 2000-luvun alusta. Suomessa kirjepostista perinteisiä kirjeitä on enää alle kymmenes, laskuja 40 prosenttia ja loput suoramarkkinointikirjeitä. Sen sijaan pakettien määrä kasvaa, mutta samalla logistiikkayritysten välinen kilpailu kiristyy.

Suomen Posti pitää kuitenkin pintansa.

KATJA LAMMINEN
Postimuseo Tampereen museokeskus Vapriikissa avoinna ti–su klo 10–18.

Koskettavia kirjeitä Tom of Finlandilta

”Voi rakas perhe. Ja rakas Suomi – Isänmaa! Minä pelkään, täytyy tunnustaa, pelkään ensimmäisen kerran tämän sotavaiheen aikana, en itseni – vaan Suomen puolesta. Ratkaisu on lähellä – mutta minkälainen? No täytyy toivoa, täytyy uskoa. Onhan meillä Mannerheim. Onhan meillä Jumala. Jumala auta meitä. Näkemiin rakkaat.”

Näin kirjoitti taiteilija **Touko Laaksonen** rintamalta 2.9.1944.

Hänet tunnetaan paremmin taiteilijanimellä Tom of Finland.

POSTIMUSEO

Touko Laaksosen alias Tom of Finlandin kuva on koottu vanhoista postimerkeistä. Elämänsä aikana hän lähetti satoja kirjeitä sukulaisille ja ystäville.

Sisaret taisivat tietää
Postimuseon vaihtuvassa näyttelyssä Salaisuuksin suljettu kurkistetaan homoeroottisia kuvia piirtäneen taiteilijan kirjeisiin, joita hän lähetti erityisesti sisarilleen asuessaan Yhdysvalloissa.

Näyttelyn nimi viittaa siihen, että Laaksosen seksuaalisuus oli tulkittavissa vain rivien välistä.

» Minä pelkään, täytyy tunnustaa, pelkään ensimmäisen kerran tämän sotavaiheen aikana, en itseni – vaan Suomen puolesta.«

OTE TOUKO LAAKSOSEN KIRJEESTÄ

Pitkäaikainen kumppani esiintyi kirjeissä kämppäkaverina, vaikka taisivat sisarukset tietää totuuden. Ainakin ”Nipan” kuolema vuonna 1981 järkytti heitä.

Kirjeenvaihdosta piirtyy kuva sivistyneestä, herkästä ja huumorintajuisesta miehestä.

Kirjeiden ja piirrosten lisäksi esillä on Laaksosen vaatteita ja muuta esineistöä.

KATJA LAMMINEN
Salaisuuksin suljettu -näyttely Postimuseossa 29.3.2015 asti. Laaksosen kirjeitä voi kuunnella näyttelijä Ville Virtasen lukemana nettisivulla tarinasoitin.fi/tom

Emilia Lavonen sai gradupalkinnon

Maaseudun uusi aika -yhdistyksen järjestyksessä kahdeksas gradupalkinto 2014 on myönnetty **Emilia Lavoselle**.

Lavonen teki tutkielmansa ”Maaseutu sanomalehtien ilmastonmuutoskirjoituksissa” Helsingin yliopistossa alueetieteen oppiaineessa.

Arviointiraati kiittää tutkielmaa ansiokkaaksi analyysiksi sanomalehtien maaseutua koskevasta kirjoittelusta. ”Kokonaisuutena tutkielma on oivaltavasti jäsennelty, menetelmällisesti ansiokas ja hyvin kirjoitettu.”

Emilia Lavonen selvitti, miten maaseudusta kirjoitetaan ilmastonmuutosta käsittelevissä sanomalehtiteksteissä. Arviointiraadin mukaan hän pääsi hyvin sisälle erilaisiin maaseudun kuvauksiin ja pohti työssään median vaikutusta mielikuviin maaseudusta.

Lavonen toteaa, että lehtitekstit eivät vain esitä maaseudun todellisuuskuvaa, vaan myös rakentavat sitä. Ilmastonmuutos on uusi maaseutuun vaikuttavat tekijä, jolla on monia, myös mielikuviin ulottuvia vaikutuksia.

Maaseudun uusi aika -yhdistyksen arviointiraati muistuttaa, että ei ole olemassa yhtä ainoaa maaseutua, vaan monia näkökulmia. Ne ovat monesti myös keskenään ristiriitaisia.

”Toiselle mielikuva maaseudusta voi olla mahdollisuus ekologiseen elämäntapaan, ja toiselle se taas voi tarkoittaa ympäristöä saastuttavaa elämäntapaa. Lavosen opinnäytetyö antaa eväitä maaseudun kehittämiselle ja maaseutupolitiikan uudistamiselle ja avaa silmiä sille, mitä maaseudusta oikeasti ajatellaan”, raati toteaa.

Emilia Lavonen on työskennellyt opiskelunsa ohella lehtityössä, viimeksi päättyneen kesän Maaseudun Tulevaisuuden kesätoimittajana.

Maaseutugradukilpailuun osallistui kaikkiaan seitsemän vuosina 2013–2014 hyväksyttyä pro gradu -työtä.

MT

Suomenpystykorvien kasvattaja radiodokumentissa

Yle Radio 1:ssä kuullaan torstaiiltana radiodokumentti **Eero Valkosesta**, joka on kasvattanut suomenpystykorvakoiria kohta 60 vuoden ajan. Tällä hetkellä hänellä on uskollinen uroskoira Kaapo.

Kaavilla maaseudun rauhassa Eero ja **Marjaleena Valkosen** pihapiirissä Kaapolla on myös lukuisia eläinystäviä. Siellä kopistelevat hevoset, kuopivat kanat ja komentoa pitää terhakka kukko.

Kaapo, kuten muutkin pystykorvat, on ennen kaikkea yhden isännän tai emännän koira. Pystykorvakoirarotu on Suomessa jalostettu, sen jalostus alkoi vuonna 1890 ja Suomen Kennelliitto nimesi rodun Suomen kansalliskoiraksi vuonna 1979. Pystykorvat ovat usein esillä mainoksissa, maalauksissa ja kotimaisissa elokuvissa symboloimassa suomalaisuutta.

Todellisia tarinoita -sarjaan kuuluvan dokumentin Yhden isännän koira ovat suunnitelleet **Pirkko Pelkonen** ja **Ossi Wallius**. Se esitetään torstaina 11.9 kello 22.05 ja lauantaina 13.9. kello 14. Lisäksi se on kuunneltavissa Yle Areenassa kuukauden ajan.

MT

RAHAPELIT

Kierros 37

Vihjeemme: 1-s. 64-s.

1	Chelsea – Swansea	1	
2	Sunderland – Tottenham	2	
3	Southampton – Newcastle	1	
4	Stoke – Leicester	1	
5	Crystal P – Burnley	1	
6	West Bromwich – Everton	x	x 2
7	Cardiff C – Norwich	1	
8	Bolton – Sheffield W	x	x 2
9	Blackburn – Wigan	1	1 x
10	Blackpool – Wolves	2	x 2
11	Reading – Fulham	1	
12	Brentford – Brighton	1	1 x
13	Huddersf. – Middlesbr.	x	x 2

Palautusaika päättyy la 13.9. klo 16.55.

Oikeat tulokset:

Kierros 36
Vakio: 122 x11 xxx x122
Lotto: 5, 8, 10, 11, 25, 29, 35
Lisänumerot: 20, 31
Tuplausnumero: 24
Lauantai-Jokeri: 9 4 9 8 4 5 7

Toto75:		poissa
1. lähtö:	5	–
2. lähtö:	10	–
3. lähtö:	5	2
4. lähtö:	5	–
5. lähtö:	5	–
6. lähtö:	5	–
7. lähtö:	4	–

Kukkasipulipäivä tuo iloa kouluihin

Perjantaina 12.9. vietetään kansallista kukkasipulipäivää. Kauppapuutarhaliitto lahjoittaa kuuteenkymmeneen päiväkotiin ja kouluun paketin, joka sisältää kolmesataa kukkasipulia.

”Tempauksesta on kehittynyt vuosittainen syksyinen tapahtuma ja nyt ollaan liikkeellä jo 19. kerran. Järjestämme tapahtuman yhteistyössä Kansainvälisen Kukkasipulikeskuksen kanssa”, kertoo liiton toiminnanjohtaja **Jyrki Jalkanen**.

Liitto järjestää myös Väriä Pihoille -kampanjan, jossa lahjoitetaan 3 000 kevätkukkien sipulia julkisrakennusten pihoille.

Hakemusten perusteella valitaan 30 kohdetta, joille kullekin lahjoitetaan sata kukkasipulia. Mukaan voi ilmoittaa palvelutalon, terveyskeskuksen tai muun julkisen piha-alueen. Ehtona on, että hakemuksen jättäjä organisoi istutustalkoot.

Hakemuksen voi lähettää osoitteeseen *kilpailut@kauppapuutarhaliitto.fi* 30.9. asti.

MT

WWW.MAASEUDUNTULEVAISUUS.FI

Löydä ystävä verkosta tai tekstiviestillä

Mies hakee naista
(tunnus, viesti, telealue, ikä)
13773 Hei sinä maatalon emäntä. Kaipaako tilasi pehtooria? Täällä olisi yksi luotettava 54v rakennusalan teknikko ja taitava käsistään oleva mies. Turku ja Pori 53
13769 Raitis maajussi kaipaa rinnalleen emäntää ja perhettä, mutta mistä löytäis? Vastaathan ja tutustutaan. Mikkeli 39
13766 Haetaan nättiä fiksua naista 183/87 miehelle. Häme 51
13758 Mä onnen aikaa ootan ja silmies säteilyyn luotan.Tule yli55 N. OK. evp. odot! Uusimaa 62
13757 hei! Täällä olisi 30.v maajussi! Rehti luotettava reipas h.tajuinen! etsin samoja arvoja omaavaa kumppania t.tarkoituksella Mikkeli 30
13755 haluai sin tutustua suomessa ok talossa asuvaan kädentaitoiseen naisihmiseen. olet ehkä hy vä kokki.kaksin aina kauni himpi.leppoisa rehti luonne Oulu 48
13754 Hei Sinä reipas ja savuton nainen. Voit olla yh.äiti. Tule tanssikaveriksi raittiille miehelle. Tutustaan tositarkoituksella. Turku ja Pori 50
13750 täällä fiksu katseenk.raitis 46v 176cm maatalousyritt\ yrittäjä etsii fiksua liikunnallista myös maaseudulla viihtyvää naista! Turku ja Pori 46
13747 Olen raitis, reilu, ahkera suomal.moniosaaja 180/81. Harrastan luontoliik.tanssia ja automatk. Elämästäni puutut vain sinä mukava nainen.Tule! Turku ja Pori 62
13746 Farmarin syysunelmana kohdata näin nainen.Ilman ryyppyä,sauhutta,vapaana rantatiloillani touhuan.Viestein kerron lisää. Kuopio 45
13745 Hei, olen metsäalan am mattilainen,savuton,luotettava. Etsin kaltaistani naista n.35-47v. Oulu 48

Nainen hakee miestä
(tunnus, viesti, telealue, ikä)
13771 Nuorekas raitis, aktiivinen povekas 167cm 77kg 60v nainen Kuopion kupeesta etsii miestä. Pitäs löytyä mukava mies. Kuopio 61
13764 Löytyykö kivannäköistä/ tapaista maajussia joka harrastaa hevosia,02 alue?Viesteile;-)! Turku ja Pori 42

Ohjeet
Ystävää etsimässä -palvelu toimii verkossa maaseuduntulevaisuus.fi -osoitteessa. Oman ilmoituksen palveluun voi jättää joko tekstiviestillä tai netissä.

Vuotta vanhemmat ilmoitukset poistetaan palvelusta automaattisesti.

Tekstiviestillä jätetyt ilmoitukset julkaistaan keskiviikkoisin Päivästä toiseen -sivuilla, kaikki ilmoitukset löytyvät netistä.

Kännykällä ilmoitus jätetään lähettämällä tekstiviesti numeroon 173172. Viestin alkuun kirjaimet YS ja sen jälkeen haun kohde (esimerkiksi MN, katso lista alla), oma suuntanumeroalue, ikä ja ilmoitusteksti. Tiedot erotetaan välilyönnillä. Vastausviestin mukana tulee ilmoitusnumero, jolla voi poistaa ilmoituksen.

Esimerkiksi 43-vuotias naishenkilö Hämeestä laittaa viestin etsien miespuolista ystävää: NM 03 43 Hei! Etsin ystävää talvi-iltoihin...

Ilmoitukseen vastataan lähettämällä ilmoittajalle tekstiviesti numeroon 173172. Kirjoita viestin alkuun kirjaimet YS ja sen jälkeen ilmoituksen numero sekä haluamasi viesti. Erota tiedot välilyönnillä toisistaan.

Tarkat ohjeet palvelun käyttöön löytyvät nettisivuilta.

Puhelinnumero välitetään viestin mukana ilmoittajalle, joten sitä ei tarvitse kirjoittaa vastausviestiin.

Viestin hinta on 1,90 euroa ja maksimipituus alun tunnustietoineen 160 merkkiä.

Haku
MN = Mies hakee naista
NM = Nainen hakee miestä
MM = Mies hakee miestä
NN = Nainen hakee naista

MT

KALAJUTTU

Lahnakesä, osa 1

Astelin sinä päivänä jo aamulla jokirantaan onki toisessa kädessä ja lasipurkillinen onkimatoja toisessa. Naapurin pelloilla kasvoi sinä kesänä heinää. Pysyin tiukasti valitsemallani pyörätöllä aivan rantaan asti. Aurinko paistoi täydeltä terältä. Kiirettä ei ollut.

Maalla sattui joskus, että vahva työhevonen pääsi karkuun. Kiinniotossa oli tekemistä, oli hevonen sitten nuori tai vanha. Ei saanut riivaantua, vaan piti säilyttää maltti ja pysyä tyynenä. Näin piti toimia, vaikka olisi ollut huoli siitä, että hevonen söisi liikaa tuoretta viljaa ja puhistuisi ja kuolisi.

Olin nähnyt usein, miten lehmä ähki pyöreäksi puhistuneena. Pullosta pakotetun lääkkeen jälkeen viimeinen keino oli pistää sivusta reikä mahaan, jolloin ilma pääsi ulos. Piston teki lääkäri, tai jos lääkäri oli kaukana, niin taitava teurastaja. Yleensä lehmät selvisivät, vaikka olisivat karanneet viljapeltoon tai hotkaisseet halkaistun perunan henkitorveen.

Myös karannut sika oli hankala tapaus. Sikahan vijeltää lujaa kuin koematkalle lähetetty sputnikki. Se kiemurtelee ja kirkuu kaikin voimin. Jos sen saa kiinni, nuljahtaa se usein sylistä taas juoksuun. Jalat heiluvat tiheään ja meno on täysin päätöntä, suorastaan sikamaisen hulvatonta. Monesti karkurit kuitenkin kiinni saatiin.

Joskus joku niistä eksyi metsään ja jäi löytymättä. Se tiesi omistajalle rahanmenetystä. Monet myös olivat kiintyneet possuihinsa ja ikävöivät niitä. Kiinniotossa piti olla nopea. Perään lähti talon nopein ja parhaissa voimissa oleva. Lopulta eläin väsyi ja alkoi muina sikoina röhkien sohia kärsällään mieluista muromätästä, unohtaen koko karkumatkan. Silloin kiinniottaja sai sujautettua leveän rohdinsäkin sen pääpuoleen.

Kuivat savipaakut vaikeuttivat askellusta, vinouttivat kumisaappaita ja heinät tarttuivat mekon helmoihin. Ranta ei laskenut jyrkästi, eikä sillä puolella juuri ollut kaisloja. Joidenkin poikien lorja makasi osaksi vedessä. Sen perätuhdolla näkyi irrallinen laudanpala ja vanha maalisanko. Airot oli vedetty pois. Vesi virtasi hiljaa ja ruskeana.

Rannalla näkyi runsaasti kiviä. Niitä lojui myös niin sanotussa koskessa, jonka kohdalta saattoi kuitenkin kulkea toiselle puolen kiveltä kivelle hyppimällä. Muutaman aarin alalla kosken kohdalla kasvoi metsää.

Lapsen silmiin joki oli leveä. Toisen puolen vähän korkeammasta törmästä näki veden uurtamat pinnan laskusta ja noususta kertovat viivat.

Kauempana näkyi kansakoulu, jonka opettajalle olin vienyt keväällä teurastamossa sekoittamaani verta. Karjalasta aikoinaan tullut naisopettaja pyysi silloin tällöin näitä ”veripalveluja”. Kannoin hänen antamallaan pläkkisellä kannulla tuoreen veren suoraan kotiin kansakoulurakennuksen yläkertaan. En tiedä mitä ruokaa hän siitä teki.

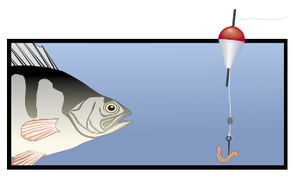

» Myös karannut sika oli hankala tapaus. Sikahan vijeltää lujaa kuin koematkalle lähetetty sputnikki.

Opettajan siistissä ja hyvältä tuoksuvassa huoneistossa oli suorastaan ylellistä. Siisteyden ohella hyvä tuoksu tuli eriväristä lankapuolista, joita hänellä oli pajukori kukkuroillaan. Huonekalut kiilsivät ja niiden pehmusteet tekivät erityisen vaikutuksen. Samoin opettajan tarjoamat keksit ja mehu. Lähtiessäni kiitin ja niiasin. (Jatkuu)

MARJA-LIISA AHVENNIEMI
Helsinki